

Agenda College Standaardisatie

Datum : woensdag 14 mei 2008
Tijd : 16.00 – 17.30 uur
Locatie : Zijlstrazaal (zaal 0.32), Ministerie van Economische Zaken
 Bezuidenhoutseweg 30, Den Haag

Nr. 01	Opening voorzitter	Mark Frequin	5 min.
Nr. 02	Agenda	Mark Frequin	5 min.
Bijlagen	CS-20080514.02A - dit stuk		
	CS-20080514.02B – memo (PDF 31K)		
Nr. 03	Concept verslag College vergadering 21 november 2007	Mark Frequin	5 min.
Bijlage	CS-20080514.03 – verslag (PDF 114K)		
	<i>Ter vaststelling</i>		

BESLISPUNTEN

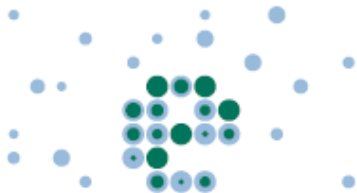
Nr. 04	Authenticatie	Nico Westpalm van Hoorn	10 min.
Bijlage	CS-20080514.04 – notitie (PDF 54K)		
	<i>Ter goedkeuring</i>		
Nr. 05	Proces lijst met standaarden	Nico Westpalm van Hoorn	10 min.
Bijlagen	CS-20080514.05 – notitie (PDF 32K)		
	Eindrapport VKA (PDF 137K)		
	<i>Ter goedkeuring</i>		
Nr. 06	E-Factureren	Nico Westpalm van Hoorn	10 min.
Bijlagen	CS-20080514.06A – notitie (PDF 36K)		
	CS-20080514.06B – projectplan (PDF 46K)		
	CS-20080415.06 Eindrapport Dialogic (PDF 328K)		
	<i>Ter goedkeuring</i>		
Nr. 07	Interoperabiliteitsraamwerk NORA 3.0	Nico Westpalm van Hoorn	10 min.
Bijlage	CS-20080514.07 – notitie (PDF 40K)		
	<i>Ter goedkeuring</i>		

REFLECTIE OP HET BELANG VAN STANDAARDISATIE		
Presentatie Ok van Megchelen		15 min.

PUNTEN TER KENNISNAME

Nr. 08	Interoperabiliteit in het onderwijs	Nico Westpalm van Hoorn	5 min.
Bijlage	Publicatie (wordt ter vergadering uitgereikt)		
	<i>Ter kennisname</i>		
Nr. 09	Jaarverslag 2007: terugblik 2007 + vooruitblik 2008	Nico Westpalm van Hoorn	5 min.
Bijlage	CS20080514.09 – jaarverslag (PDF 44K)		
	<i>Ter kennisname</i>		
Nr. 10	Overige punten ter kennisname:	Nico Westpalm van Hoorn	5 min.
	WDO		
	Analyse wettelijk kader		
Nr. 11	Rondvraag / afsluiting	Mark Frequin	5 min.

Verslag vergadering College Standaardisatie

Datum : 14 mei 2008
Locatie : Zijlstraal, Ministerie van Economische Zaken
Tijd : 16.00 – 17.30 uur

Aanwezig

Leden

Mark Frequin	Ministerie van Economische Zaken (voorzitter)
Arco Groothedde	Manifestgroep/Kadaster
Steven Luitjens	GBO.Overheid, secretaris
Jenny Thunnissen	Belastingdienst, t/m agendapunt 6
Peter Welling	Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke ordening en Milieu
Peter Waters	Bureau Forum Standaardisatie, wnd. secretaris
Nico Westpalm van Hoorn	voorzitter Forum Standaardisatie
Mariëtte van Wieringen	Interprovinciaal Overleg/Provincie Zuid-Holland
Anneke van Zanen	Ministerie van Justitie

Vervangers

Marianne Bos	namens Koos van der Steenhoven, Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen
<i>Daan Langendoen</i>	<i>namens André van der Zande, Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Voedselkwaliteit</i>
Jan Moelker	namens Andrée van Es, Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
Ugonia Tijmensen	namens Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid
Ok van Megchelen	extern adviseur

Afwezig

vacature	Vereniging van Nederlandse Gemeenten
vacature	Inspectie Werk en Inkomen/IG-beraad
Dick Schoof	Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
Marcelis Boereboom	Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport
Wim van Heemst	Unie van Waterschappen

Samenvattende besluitenlijst	
Besluit	Datum
OSB (Overheids serviceBus) en KPS (koppelnet Publieke Sector) ¹ <ul style="list-style-type: none"> Afgesproken wordt dat het College terugmelding wordt gegeven wanneer zich complicaties voordoen bij de invoering en dat door GBO melding zal worden gedaan over de voortgang. 	14-05-2008
Authenticatie <ul style="list-style-type: none"> Het Forum wordt gevraagd een aanjaagfunctie op te pakken voor dit dossier. Daarbij zal gebruik worden gemaakt van de onderzoeken die in opdracht van BZK en EZ al lopen (o.a. aanpak Gemeenschappelijke MachtigingsVoorziening GMV). Doel is te komen tot een standaard. Gevraagd wordt zo mogelijk aan te geven welk betrouwbaarheidsniveau nodig is voor welk type transactie. Ingestemd wordt met alle beslispunten uit de notitie. 	14-05-2008
Lijst met open standaarden <ul style="list-style-type: none"> De voorgestelde criteria en procedures worden vastgesteld De leden worden uitgenodigd voorstellen voor standaarden aan te dragen Tweemaal per jaar zullen aan het College standaarden ter opname op de lijst worden voorgelegd Het Forum zal aangeven hoe het beheer wordt ingericht 	14-05-2008
e-Factureren <ul style="list-style-type: none"> Ingestemd wordt met het advies: keuze voor UBL 2.0 voor pilots; voorsorteren op migratie op termijn naar UN/CEFACT; geen comply or explain voor UBL 2.0; gebruik van andere standaarden van overheidswege (tijdelijk) accepteren De leden van het College zullen hun achterban benaderen om deel te nemen aan pilots 	14-05-2008
Interoperabiliteitsraamwerk/NORA 3.0 <ul style="list-style-type: none"> Het College stemt in met de integratie van het interoperabiliteitsraamwerk in NORA 3.0; Standaarden krijgen een plaats in NORA 3.0 en zullen in het strategiedeel worden geadresseerd; Ingestemd wordt met de planning voor het strategiedeel In de volgende vergadering zal door het Forum op basis van het strategiedeel van NORA 3.0 een voorstel voor de lange termijn planning worden gegeven 	14-05-2008

¹ OSB bevat standaarden voor de logistiek van elektronische berichtuitwisseling binnen en tussen overheid, bedrijfsleven en burgers; KPS zijn specificaties voor koppelvlakken die serviceproviders voortaan moeten toepassen voor het koppelen van de vele bedrijfsnetwerken van de overheid.

Agenda

1. Opening
2. Vaststelling agenda en mededelingen
3. Concept verslag vergadering 21 november 2007
4. Authenticatie
5. Lijst met open standaarden
6. eFacturieren
7. Interoperabiliteitsraamwerk/Strategiedeel NORA 3.0

Intermezzo: presentatie door Ok van Megchelen over het belang van standaardisatie'

8. Interoperabiliteit in het Onderwijs
9. Rondvraag
10. Afsluiting

1. Opening

De Voorzitter opent de vergadering om 16.00 uur en heet iedereen welkom. Hij geeft aan dat vier onderwerpen ter besluitvorming voorliggen: authenticatie, proces en criteria lijst met standaarden, eFacturieren en het interoperabiliteitsraamwerk NORA 3.0. Verder staat een reflectie op het belang van standaardisatie op de agenda.

2. Vaststelling agenda en mededelingen

De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

Jan Moelker meldt dat Andrée van Es het erg jammer vindt dat niet bij de vergadering aanwezig te kan zijn. Zij is zeer gemotiveerd voor het College.

3. Verslag vergadering 21 november 2007

Marianne Bos stelt voor op pagina 2 van het verslag, de besluitenlijst, onder OSB (OverheidsServiceBus) bij de eerste bullit "binnen de eigen organisaties" te vervangen door "tussen organisaties". Daarmee wordt ingestemd. Vervolgens wordt het verslag vastgesteld.

Naar aanleiding van de besluitenlijst kan het volgende worden meegedeeld:

- a. **aangeven hoe decentrale overheden zich aan het besluit inzake het gebruik van de OSB kunnen committeren:** Steven Luitjens meldt dat de voortgang groot is. Hij heeft hier weinig aan hoeven doen. Committeren gaat eigenlijk vanzelf bij implementatie van de basisregistraties. Afsproken wordt dat er terugmelding wordt gegeven wanneer zich complicaties voordoen.
- b. **naleving van KPS (koppelvlak Publieke Sector) zal worden getoetst²:** Steven Luitjens meldt dat nog weinig voortgang te melden is. Op dit moment wordt gewerkt aan een implementatiestrategie. Gezocht wordt naar enkele 'grote vissen'. De voorzitter vraagt geïnformeerd te worden over de voortgang.

² OSB bevat standaarden voor de logistiek van elektronische berichtuitwisseling binnen en tussen overheid, bedrijfsleven en burgers; KPS zijn specificaties voor koppelvlakken die serviceproviders voortaan moeten toepassen voor het koppelen van de vele bedrijfsnetwerken van de overheid.

c. **Lange termijnplanning Forum:** wordt opgepakt bij agendapunt 7.

4. Authenticatie

Nico Westpalm van Hoorn geeft aan dat authenticatie cruciaal is voor een goed functionerende e-overheid. Met het voorliggende advies wordt beoogd een proces op gang te brengen gericht op samenwerking van de onderscheiden stakeholders. Jenny Thunnissen memoreert het moeizame proces van de afgelopen 10 jaar. In het overleg met de banken is de vergoeding voor authenticatie een afbreukpunt geweest. Naar haar mening hebben EZ en BZK de strijd eigenlijk opgegeven. Zij acht het verstandig als dit onderwerp vanuit een andere hoek wordt opgepakt. Jan Moelker wijst op de complexiteit en geeft aan dat ondertussen door BZK en EZ al wel onderzoeken zijn gestart; onder meer gericht op een machtigingsvoorziening en op beveiliging. Authenticatie is een infrastructurele voorziening die standaardisatie vereist. Marriet van Wieringen geeft aan behoefte te hebben aan een heldere handreiking om de keus voor betrouwbaarheidsniveaus te kunnen maken. Op een vraag of de ENIK (Nederlandse Identiteitskaart) in dit licht nog relevant is blijkt dat door een kort geding en waarschijnlijk een bodemprocedure daar vooralsnog geen voortgang valt te verwachten. Steven Luitjens meldt dat de RDW de haalbaarheid onderzoekt van een chip in het rijbewijs. De voorzitter vat samen dat het Forum wordt gevraagd door te gaan met de aanjaagfunctie op dit dossier. Afgesproken wordt dat daarbij in ieder geval gebruik gemaakt wordt de (tussen) resultaten van de onderzoeken die nu in opdracht van BZK en EZ worden uitgevoerd. Dit ter voorkoming van dubbel werk. Uiteindelijk willen we komen tot een standaard voor authenticatie, concentreer je daarbij op wat nodig is om dat te bereiken. Ga daarbij zo mogelijk ook in op de vraag welk betrouwbaarheidsniveau voor welk soort transactie nodig is. Daarna wordt ingestemd met alle beslispunten uit de oplegnotitie.

5. Lijst met open standaarden

Nico Westpalm van Hoorn wijst er op dat bij dit agendapunt twee zaken aan de orde zijn:

- a. de criteria en procedures voor opname en beheer van standaarden op de lijst
- b. de voorliggende beperkte lijst met open standaarden. Die lijst is enerzijds kort omdat we voortgang willen en anderzijds omdat we het proces en de criteria willen toetsen.

De huidige lijst staat op de site van het Forum

<https://www.forumstandaardisatie.nl/sites/default/files/FS/2009/0211/FS-20090211.07A-Lijst-met-open-standaarden-voor-comply-or-explain.pdf>

Desgevraagd geeft hij aan dat de lijst beheerd wordt door het Forum en voor haar door GBO (Bureau Forum Standaardisatie).

Arco Groothedde stelt voor om het voorstel te schrappen uit de nota om op enig moment standaarden van de lijst af te voeren. Peter Waters zegt toe dat op te pakken.

Steven Luitjens geeft aan dat de procedures mogelijk erg zwaar lijken. Maar hij verwijst daarbij naar een brief van de Business Software Alliance aan de Europese Commissie waarin bezwaar gemaakt wordt tegen de wijze waarop in

het Actieplan Nederland Open in Verbinding invulling wordt gegeven wordt aan het naleven van het gebruik van open standaarden. Geconstateerd wordt dat een deugdelijke procedure inderdaad cruciaal is. Maar ook dat de voorgestelde maatregelen er kennelijk echt toe doen en dat zo'n bezwaar bij een adoptieproces hoort.

Gehoord de discussie worden de criteria en het proces vastgesteld. De voorzitter nodigt de leden uit voorstellen voor standaarden voor te dragen. Tweemaal per zullen nieuwe kandidaat standaarden ter opname op de lijst aan het College worden voorgelegd. Het Forum wordt gevraagd aan te geven hoe het beheer van de lijst wordt ingericht.

6. e-Factureren

Nico Westpalm van Hoorn geeft aan dat er na een zware bevalling toch een mooi kindje is gekomen. Centraal stond de wens om pragmatisch aan de slag te gaan: kies een standaard voor de korte termijn en werk naar een Europese standaard toe. Mark Frequin is van mening dat we gewoon moeten beginnen. Hij meldt verder een brief van VNO/NCW ontvangen te hebben. Hij snapt de zorg van VNO/NCW. In het project moet goed zicht gehouden worden op de internationale ontwikkelingen. Nederland wil daarbij voorsorteren op weg naar de standaard van UN/CEFACT. Gerespecteerd wordt dat sommige organisaties momenteel op basis van andere standaarden hun elektrische facturen versturen. Daarom geldt voor UBL 2.0 vooralsnog ook geen comply-or-explain regime. In die zin heeft hij VNO/NCW ook geantwoord. Steven Luitjens meldt dat Cor Franke heeft aangeboden dat CWI wil participeren in een pilot. Het Forum zal in juli een bezoek brengen aan Denemarken om te kijken hoe we met de Denen kunnen samenwerken.

Ingestemd wordt met het advies: keuze voor UBL 2.0 voor pilots; voorsorteren op migratie op termijn naar UN/CEFACT; geen comply-or-explain voor UBL 2.0; gebruik van andere standaarden van overheidswege (tijdelijk) accepteren. De leden zullen hun achterban benaderen om deel te nemen aan EZ pilots.

7. Interoperabiliteitsraamwerk/NORA 3.0

Nico Westpalm van Hoorn meldt dat samen met het Kenniscentrum E-Overheid besloten is om het interoperabiliteitsraamwerk te integreren in de nieuwe versie van NORA 3.0. Dit om verwarring te voorkomen. Vervolgens laat hij in een korte presentatie zien dat NORA 3.0 straks uit drie lagen zal bestaan: een strategische laag, waar in gegaan wordt op doelen, besturing, principes en afspraken; een tweede laag, de tactische laag waar onder meer systemen, standaarden en procedures aan de orde komen en tenslotte de implementatielaag. Aan de bovenste laag, dat het strategiekatern zal gaan heten, wordt nu hard gewerkt. In juni is de eerste versie beschikbaar voor een openbare consultatie. De reacties worden in september verwerkt opdat op 12 november in het College besluitvormend voer het strategiekatern gesproken kan worden.

De voorzitter constateert dat de relatie NORA en het raamwerk helder is. Hij constateert dat standaarden onderdeel vormen van NORA 3.0 en in het strategiedeel. Ingestemd wordt met de voorgestelde planning voor het strategiedeel in ieder geval worden geadresseerd. In de volgende vergadering zal

op basis van het strategiedeel NORA 3.0 een voorstel voor de lange termijn planning worden gegeven

Intermezzo: presentatie Ok van Megchelen over het belang van standaardisatie. De casus betreft de invoering van de streepjescode in de retailsector.

De voorzitter vat de hoofdpunten samen: zet de consument centraal, schaal op van schakels naar de hele keten, stel management boven techniek en stuur op het effect.

Steven Luitjens constateert dat op dit moment het Forum de agenda van het College dicteert. Wanneer komt het moment dat het College zelf de agenda gaat bepalen? Het College constateert dat het Forum op dit moment de meest specifieke kennis in huis heeft. Met het strategiekatern krijgt het College straks een belangrijk middel voor sturing in handen.

8. Interoperabiliteit in het onderwijs

Nico Westpalm van Hoorn verwijst naar het onderzoek op dit gebied dat vorig jaar door het Forum is uitgevoerd. De voornaamste bevindingen en visies van deelnemers in de sector zijn vastgelegd in een handzame brochure. Deze wordt aangeboden aan Marianne Bos van het ministerie van OCW. Zij geeft aan blij te zijn met zowel het onderzoek als de brochure. OCW is daar nu zelf mee bezig. OCW gaat met het veld in gesprek over regie op interoperabiliteit. Eén van de DG's zal leiding gaan geven aan de informatievoorziening. De voorzitter adviseert de leden van het College om de brochure te gebruiken als hulpmiddel bij het aansturen van standaardisatie processen.

9. Rondvraag

Er wordt geen gebruik gemaakt van de rondvraag.

10. Sluiting

Om 17.30 uur sluit de voorzitter de vergadering onder dankzegging voor de actieve deelname.